

Največji slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily
in the United States
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays
50,000 Readers

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1908, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4887 CORTLANDT.

NO. 99. — ŠTEV. 99.

NEW YORK, SATURDAY, APRIL 27, 1918. — SOBOTA, 27. APRILA, 1918.

VOLUME XXVI. — LETNIK XXVI.

IZ AVSTRIJE.

AVSTRIJA ZAPLENJUJE ŽITO, KATERO SO KMETJE POSKRILI. — SLABA PRESKRBA Z ŽIVEŽEM. — VLADA BO ZADELA NA ODPOR. — VELIKE DEMONSTRACIJE V BUDIMPEŠTI.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 27, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., — Neko diplomatsko poročilo, ki je danes prišlo tu-sem, popisuje položaj glede živeža v Avstriji na sledeči način:

— Neka oficijelna odredba, katero so objavili dunajski listi, kaže, kako velike so živilske težave, s katerimi se ima Avstrija boriti. Odredba kaže, da so zaloge, katere je dala Rumunska, porabljene in da se na ukrajinsko žito ne more računati pred koncem meseca. Vsled teh okoliščin mora vlada zapleniti vse rezervno žito, ki je še ostalo v rokah kmetov za njih osebno porabo.

Odredba pa tudi kaže, da se avstrijska vlada zaveda možnih posledic vsled odredbe, katero bodo kmetje sprejeli z veliko nevoljo. V odredbi se namreč glasi, da vlada ne more prikriti resnosti tega odloka, toda izraža upanje, da bodo kmetje patriotično sprejeli to žrtev, ki se od njih zahteva.

Avstrijsko-nemška zaplenba v Ukrajini je bila tako stroga, da se kmetje upirajo in drže vojake kot ujetnike. Pogosto pride med njimi do spopadov in na obeh straneh je bilo že ubitih mnogo oseb.

Neko francosko oficijelno poročilo, ki razpravlja o delavski agitaciji na Ogrskem, pravi iz Berna:

— Stavka, ki se je pričela v Budimpešti 22. aprila in o kateri se je izvedelo potom kratkega poročila dunajskega oficijelnega poročevalnega urada, je bila v resnici velike važnosti. "Arbeiter Zeitung" z dne 23. aprila pravi, da je bila Budimpešta 22. aprila pozorišče velikih demonstracij. V predmestjih se je zbralo več kot 250 tisoč delavcev in na sedmih različnih krajih so bili govori pod milim nebom.

Delavci so v svojem navdušenju sprejeli zelo dolgo resolucijo, katere cenzor ni dovolil objaviti v celoti. Delavci so pokazali svojo razburjenost in ekstremno jezo. Sklenili so poslužiti se vsakega sredstva, tudi nepostavnih, da strmoglavijo vlado, ki ne ugodí delavskim zahtevam, kar se tiče volilne reforme.

Neka brzobjavka iz Curiha, ki je prišla v Pariz, pravi, da je nadvojvoda Evgen povabil vse avstrijske nadvojvode na Dunaj, da razpravljajo o važnem vprašanju in mnogo nadvojvod je že prišlo. Tej seji se pripisuje zelo velika važnost.

Pred kratkim se je na Dunaju vršila zelo pomembna seja, katere so se udeležile osebe visokih mest in so razpravljale o položaju, katerega je povzročila resignacija zunanjega ministra grofa Černina. Zagotavljalo se je, da ti krogi nameravajo vprizoriti v gosposki zbornici velike demonstracije v prilog nemške zveze.

Danes pravi neko diplomatsko poročilo iz Rima, da poskuša Ogrska iztrebiti poljski narod. — Poročilo se glasi:

— Pismo iz taborišča v Bustyahaza, kjer so zbrani poljski vojni ujetniki, pripoveduje o nevrjetnih grozodejstvih. Poljski ujetniki v resnici umirajo vsled lakote. Nalezljive bolezni se ne zdravijo. Vse kaže, da poskušajo Madžari iztrebiti poljski narod.

Amsterdam, 26. aprila. — Kakor poročajo budimpeštanski listi, se trgovskemu ministru J. Szeverenyju ni posrečilo sestaviti ogrskega kabineta, ki bi stopil na mesto Werkerlejevega, ki je pred kratkim odstopil. Szeverenyjev poskus se je ponesrečil zaradi tega, ker so Karolyjeva in socialistične stranke zahtevale, da se parlament to poletje razpusti, ako poslanska zbornica ne sprejme volilne reforme v njeni prvotni obliki.

Listi so mnenja, da se bo dr. Werkerleju zopet povedala sestava kabineta.

Essenska "Allgemeine Zeitung" pravi, da se bo po prihodu dr. Kuehlmana in barona Buriana v Bukarešto rumunska mirovna pogodba še enkrat natančno revidirala in se bo teh razprav udeležil tudi kralj Ferdinand. Ker sta Bolgarija in Ukrajina protestirali proti zedinjenju Besarabije z Rumunsko, se bo na tem zborovanju razpravljalo tudi o ukrajinskem vprašanju.

Nizozemska se pripravlja.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 27, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Haag, Nizozemska, 26. aprila. — Vrhovni poveljnik nizozemskih sil na suhem in na morju je provizorično vstavil dopuste.

Spopad v Otranto ožini.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 27, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Dunaj, Avstrija, 26. aprila. — Neko današnje oficijelno poročilo pravi:

— V noči od 22. do 23. aprila so naši rusilci prodirali v južnem Ja-

dranu proti morskí ožini Otranto. V artilerijski bitki, ki je sledila z lahkim sovražnimi bojnimi ladjami, je bil en sovražni rusilec zelo poškodovan. Naše ladje so se nepoškodovane vrnile.

Kazen za nemškega admirala.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 27, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, Nizozemska, 26. aprila. — Danes prihajajo poročila, da bo poveljnik v Zeebrugge podadmiral Schroeder odstavljen od poveljstva, ker so ga Angličani v noči od 22. do 23. aprila z vojsko prisilili, da se umakne iz mesta.

Ameriški junaki v Franciji.

NEMŠKI VOJAKI SE HABRO BORE, ČE JIH JE VEČ SKUPAJ, POSAMEZNIKI PA BEŽE KAKOR ZAJCI. — VOJAK, KI JE PRIPovedoval SVOJE DOŽI VLJAJE AMERIŠKEMU ČASNIKARSKEMU POROČEVALCU, JE BIL VEČKRAT RANJEN. — V BOJH SE JE POSEBNO ODLOKOVAL NEK KALAN. — AMERIŠKI VOJAKI PRAVIJO, DA JE NEMŠKO PODOBEN KAČI IN DA SE MU NE SME ZAUPATI. — KAKŠNA JE NOVA NEMŠKA AVTOMATIČNA PIŠTOLA.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 27, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Z ameriški armadami v Franciji, 26. aprila. — Za Ameriko je bila bitka pri Seicheprey bitka vsakega, namreč kuharjev, nosilcev, signalistov in kapetanov ki so stopili v junaki boj. Posameznosti te bitke so razkrili danes v bolnicah za bojniimi črtami.

Za Nemce je bila to bitka izbranih napadalnih čet, plavalasih velikih ladij, ki so se, po besedah nekega Amerikane, ki leži sedaj ranjen, borili, dokler ni bil njih voditelj ubit ter nato bežali kot zajci.

John A. Dockman iz Somerville, Mass., katerega tako streljivo kot častniki slavijo kot junaka je povedal danes na svoji postelji v enekem evakuacijskem špitalu povest, ki se peča v glavnem z junaki.

naškimi čini njegovih tovarišev v bitki.

Ponižno je šel preko svojega lastnega dela v boju. Poveljeval je oddelku pri nekem možnarju na fronti, kamor je prišel iz svojih služb kot tiskar za Riverside Press v Cambridge, Mass.

— Drugi v skupini zaslužijo več hvale kot jaz — je rekel. — Nimam dosti povedati. Nemei so prišli v velikih trumah. Naša naloga je bila varovati infanterijo v prvi vrsti, dokler ne stopi v akcijo naša artilerija. Veselilo me je izvedeti od poveljujočih častnikov, da je naš ogenj razprl nemške formacije. Svoje izstrelke iz možnarjev smo namerili med drugi in tretji val naskakujočih vil. Poveljeval sem oddelku in anih ljudi.

Nizozemska in Nemčija.

NIZOZEMSKA NE MORE UGODITI NEMČIJI. — POLOŽAJ ZARADI PREVOZA GRAMOZA IN PESKA JE ŠE VEDNO RESEN. NIZOZEMSKI PARNIKI NE BODO ODPLULI PREJ, DOKLER NE DOBE PISANEGA ZAGOTOVILA. — PRIČAKUJEJO ŽIVENJA OD ZAVEZNIKOV.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 27, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Haag, Nizozemska, 25. aprila. — "Ne morem in ne smem pred zbornico prikrivati dejstva, da je vprašanje glede peska in gramoza v Nemčijo zelo resno", je danes v senatni zbornici nizozemskega parlamenta rekel zunanji minister London. "Več o tem ne morem povedati."

Pozneje je na tozadevno vprašanje odgovoril: "Pagajanja glede ekonomičnega sporazuma z Nemčijo so se zaradi težkih zavleka. Za sedaj na morem ničesar povedati, kakor daleč so prišla ta pagajanja, toda ne razvijajo se nič kaj gladko, posebno ker bi Nizozemska lahko mogla več izvažati kot izvaža sedaj."

Na vprašanje zaradi ladij je rekel:

"Iz Nizozemske ne bodo ladje oplenile prej, dokler ne dobimo pismenega zagotovila, da se ladje ne bodo več zaplenjevale. Iz pogovora z ameriškim poslanikom Garrettom sem večerj povzel, da je bilo tako pismeno zagotovilo že izdano. Imam tudi pismeno zagotovilo Angliji, da ladje, ki so od 23. marca dalje, ali pa bodo v bodoče odplule iz Vzhodne Indije, ne bodo zaplenjene."

Namen je bil, da bi šest ladij vedno ostalo v službi in upati smem, da se bo število povečalo in da Nemčija ne bo stavila na pot nikakih ovir. Mislim, da bodo za vezniki izpolnili svoje obveznosti glede prehranjevanja Nizozemske."

Haag, Nizozemska, 25. aprila. — Zaplenba nizozemskih ladij od strani ameriške in angleške vlade je napravila v vseh nemških krogi zelo slab utis in navzile vsem nizozemskim protestom ostaja dejstvo, da imajo zavezniki vlade na razpolago 500 tisoč več tonazla.

Vesemei in militaristi so to priključili porabi in so poskušali prepričati domačo javnost, da se je nemška diplomacija pokazala preslabo.

Sedanja pogajanja med Nemčijo in Nizozemsko vschujejo sledeče tri točke:

1. Obnovitev gospodarske pogodbe, ki se je končala 31. marca. Podlage te pogodbe so se zelo izpremenile in je zdaj tudi Nizozemska zelo potrebna. Nizozemska more zdaj mnogo manj izvažati kot prej — mnogo poljedelne izdelke, selajstvo in ribe v znamenje premora in le iz Nemčije. Tozadevno pogajanje je še v teku.

Nemški zunanji urad je potem izjavil, da Nemčija, da Nizozemska ne pride v prepir z Anglijo, ne bo več zahtevala, da se pesek in gramož še nadalje prevažajo skozi nizozemsko ozemlje, da si pa pridržuje pravico, da se ta promet po morem obnovi. Zdaj pa je bila ta zahteva zopet stavljena.

devna pogajanja se bodo najbrže zadovoljivo končala.

2. Prevoz blaga na nizozemski strani železnice med Antwerpenom in Muenchen-Gladbach v renski Prusiji, 16 milj zapadno od Dueseldorfa. Tozadevna točka se je nahajala v stari pogodbi in se je v začetku vojne tudi izpolnjevala ter se pozneje zanemarila, toda zdaj se bo ta pogodba zopet obnovila in morebiti še bolj natančno. Nizozemska vlada ne nasprotuje obnovitvi, toda vstraja pri odločni zahtevi, da tekom vojne obdrži nevtralnost, da se more blago za civiliste prevažati po tej železniški progi. Nizozemska vlada pa ni nikakor ne bo dovoljevala prevažati tla blago, katero je Nemčija v Belgiji zaplenila.

3. Pesek, gramož, Prevoz tega materiala je bil določen v renski pogodbi. Toda angleška vlada je lansko leto trdila, da ima dokaz, da ta material rabijo Nemci v zakopih in za druge vojaške namene. Nemška vlada je to odločno zanikala in tako je bila Nizozemska med dvema ognjema. Nizozemska vlada je zahtevala, da se ji dovoli da pošlje oficijelno komisijo, da kontrolira uporabo tega materiala toda Nemci niso dovolili, da bi šla ta komisija v zavzeto ozemlje. To vprašanje je zdaj najtežja točka v sporu z Nemčijo.

Ataše nemškega poslanstva v Haagu pl. Gneist je šel v Berlin da poroča o pogajanjih. Nizozemski poslanik pa je prišel iz Berlina v Haag, da poroča svoji vladi.

Washington, D. C., 25. aprila. — V oficijelnih poročilih se danes pojavljajo spor med Nizozemsko in Nemčijo zaradi peska in gramoza.

Potem ko je nizozemska vlada zahtevala, da se pošlje v Belgijo vojaška komisija, da nadzoruje uporabo peska in gramoza, katerega se je prevažalo skozi nizozemsko ozemlje, je Nemčija naznanila, da čas ni pripraven, da bi poslala komisijo skozi nemške vojaške okraje, kjer so bile v teku priprave za ofenzivo.

Nemški zunanji urad je potem izjavil, da Nemčija, da Nizozemska ne pride v prepir z Anglijo, ne bo več zahtevala, da se pesek in gramož še nadalje prevažajo skozi nizozemsko ozemlje, da si pa pridržuje pravico, da se ta promet po morem obnovi. Zdaj pa je bila ta zahteva zopet stavljena.

Nobenega strahopetca ni bilo med njimi in vsi so se borili kot vrage. Tekom dvanajstih minut smo bili popolnoma odrezani valed nemškega zastornega ognja. Spustili so dvajset izstrelkov skoraj na rob našega podkopa in sicer v hitrih presledkih.

Izgubil sem svoje levo oko in moja desna noga in leva roka sta bili močno poškodovani. Zadet sem bil tudi v rame in desno roko. Vse to pa se je izplačalo za to, kar smo storili. Nemeem, predno so prišli do nas. Vsaka korenina v zemlji je izgledala kot da je izorana, in izstrelki so bili tako pogosti, da se šudim, kako more biti sploh kdo izmed nas še živ.

Naša posadka je bila sestavljena iz fantov, prihajajočih iz Gloucester, Somerville in Medford.

Harry Olsen, 17 let star, je bil najmlajši v skupini in najbolj junaki. Umrl je na dotičnem griču. Predno pa je umrl, je naprosil tovariša, naj mu da cigareto. Walter mu jo je prižgal in s smehom na svojem bledem licu je rekel:

— Le po njih, tovariši! — V peklu nimam!

Par minut pozneje je bil mrtev. King Cole je umrl v bolnišnici. Nek drugi, namreč Charley Humwson je bil tudi smrtno nevarno ranjen.

Prostak Raymond Annon iz New Haven, Conn., je bil eden sanitejev, ki se je izkazal kot borilec prve vrste. S svojo levo nogo, ranjeno vsled drobeca šrapnela, je kljub temu kazal velik pogum ter pomagal tovarišem, katere je videl ranjene krog sebe.

Pogrešali so poveljnika nekega topa, Annon je prevzel poveljstvo. Videč, da je bitka na neki točki, razorganizirala oddelke a prvo pomoč, je organiziral nov oddelke vsprico ognja sovražnika ter prevedel ameriške ranjence na obvezavališča, pri čemur ni hotel za pustiti mesta, dasiravno je bil ranjen. Za njegov čin mu je čestital častnik visokega dostojanstva.

Vojaški uradniki in nosilci poročil so jemali puške iz rok ranjenih Amerikancev ter pomagali pregnati Nemce iz vas Seicheprey. Kuharji so se borili s puškami in kamenjem, da zavarujejo neko ameriško kuhinjo.

— Gnali jih bomo, dokler ne zamrzne peklo — je bilo telefonsko poročilo nekega ameriškega častnika svojemu predstojniku tej om najbolj vroče faze bitke. Visoko oeceno glede načina, kako so se Amerikanci borili, je dal serant Chester Smith iz New Havena, ki je bil na več mestih ranjen od šrapnela ter se nahaja sedaj v bolnici.

— To je prva postelja, v kateri sem bil, odkar sem prišel sem preteklo jesen — je rekel. — To so prve pajamas, ki jih nosim.

To je bil strašen boj v soboto. Ko sem letel skozi zastorni ogenj s štirimi vrečami ročnih granat, se je nek izstrelke razpočil ravno pred menoj ter me pobil na tla ter tudi nekega korporala, ki je nosil dve vreči granat.

Ko sem prišel k zavesti, sem ležal poleg ranjenega Nemea. Ker sem poznal njih katje metode, sem mislil, da se me hočejo polastiti. Že sem prijel za svoje orožje, a nek poročnik, ki je šel ravno mimo, mi je iztrgal pištolo iz roke rekoč:

— Ne stori tega! — Ubogi fant je prav tako ranjen kot si ti. Pomagali mu bomo.

— Nemei je kot kača. — Ne morete mu zaupati.

— Čete, ki so nas napadle v soboto, so obstajale iz največjih ljudi, kar sem jih kdaj videl. Bili so vsi plavalasi velikani, ki so bili junaki v skupinah, ki pa so takoj

Kako se je Nemčija pripravila?

NEMŠKO VOJNO MINISTRSTVO SE JE PRED VOJNO INFORMIRALO O RAZNIH DOGODKIH. — "V SLUČAJU EVROPSKE VOJNE". — DA SE JE NEMČIJA PRIPRAVLJALA NA VOJNO, SE RAZVIDI IZ LISTIN VON PAPENA.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 27, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 26. aprila. — Ponovne izjave nemškega cesarja, Hindenburga in Ludendorffa, da je bila vojna Nemčiji vsiljena in zagotavljanja od iste strani, da je bila Nemčija vsled ruske mobilizacije presenečena, obračajo posebno veliko pozornost na gotove listine, ki so bile odvzete nemškemu vojaškemu atašeju v Washingtonu, stotniku von Papenu.

Med listinami, katere je angleška vlada objavila v svoji Beli knjigi, se nahaja pismo R. von Wilda, tedanjega uradnika nemškega vojnega urada stotniku von Papenu, katerega prosi za informacije glede razstrelbe železniških vlakov "za slučaj evropske vojne". — Posebno značilno je, da je bilo to pismo pisano 12. marca 1914, torej nekako pet mesecev, predno se je pričela ta vojna.

To pismo se glasi:

— Kakor poročajo nekateri listi, so tekem mehiških nemirov revolucionarji razstrelili mnogo železniških vlakov. Da si moremo vsvariti sodbo, ako bi bilo v slučaju evropske vojne tudi treba računati na take razstrelbe, zato vas prosimo, da ako le mogoče, dobite informacije, kako so bili ti napadi izvedeni. Ali so bile postavljene mine in razstreljiva na progo, ki ni bila dovolj zastražena, ali pa je bil napad na vlak izveden na ta način, da se je zažgal dinamit, ali pa z uporabo peklenjskih strojev?

Stotnik von Papen, odgovarjajoč iz Mehike, kjer je, kakor je zdaj znano, podjetno sejal seme nemške propagande ter je delal priprave, katere bi Nemčija porabila v slučaju vojne z Združenimi državami, ni polagal na operacije mehiških revolucionarjev posebne važnosti.

— Iz osebne izkušnje sem prepričan, da so se vsi sedanji slučaj razstrelbe železniških črt izvedli na ta način, da se je pod prgo zažgal dinamit z električnim tokom, kakorhitro je prišel vlak na označeno mesto. Zato mislim brez vsake dvojbe, da se mora računati tudi v kakim evropski vojni z razstrelbami, ki bi bile na ta način pripravljene.

To pa je mogoče samo na mestih, ki so slabo zastražena, kakor v tej deželi, kjer tečejo vladi pogosto po štiri milje skozi revolucionarne okraje in nimajo nikakega varstva, razen poizvedovalnega vlaka. Peklenjski stroji, kolikor je meni znano, se niso nikdar vporabljali.

Neko drugo pismo, katero je pisal Papenu ravnatelj potsdamske podružnice Disconto-Gesellschaft, ima še sledeči prepis:

— P. S. — Nikdar poprej še nismo videli takih prijav za vojno kot ravno sedaj. Nemške državne delnice so padle za 1 odstotek. Iskren pozdrav

R. Mimmel.

To pismo smatrajo angleške oblasti za posebno značilno, ker je bilo pisano 25. julija 1914, — ko so bila v teku še pogajanja, da bi se odvrnila vojna.

bežali, kadar so bili sami ali izgubili svoje voditelje.

Svoje čelade, pištolo in drugo orožje so metali proč pri umikanju.

Nova nemška avtomatična pištola je slična strojni puški ter tvori temelj majhen boben, ki hrani patrone ter služi kot opora. Nemei leže na robu zakopa, kadar streljajo. Porabili so proti nam vse, kar so imeli, a so tudi dobili svoje. Način, kako sta se izvršila zadnja dva boja v naš prid in proti premoči, kaže, da so naši fantje zdravi do mozga in da Nemce lahko nabijemo.

Kapitan Alfred Griswald se je boril kakor demon ter metal ročne granate skupno s svojimi možmi, dokler ga niso vjeli Nemei. — Buega izmed stražnikov je položil, drugega pobil na tla z udarcem na čeljust ter ušel skozi zastorni ogenj, vendar pa je bil drugič zopet vjet.

Junastvo in požrtvovalnost ameriških armadnih kaplanov sta tvorila odlični faktor v bitki pri Seicheprey. Rev. Dr. W. Farrell, star 39 let iz West Newton, Mass., delil zadnje tolažbe vere umirajočim vojakom tekom najhujšega artilerijskega obstreljevanja ter rešil več ranjenih s tem, da jih je zavlekel iz nevarnega ozemlja. Nadalje je donasal mnogo municije. Štiri možje so bili ubiti in sedem jih je bilo ranjenih pri neki ameriški bateriji. Vsled tega je kaplan osebno streljal s topom dokler ni bil sam ranjen v roko od šrapnela.

Dasiravno popolnoma izčrpan

vsled dolgeh ur razburjenja in težkega dela, je vendar odnesel Farrell nekega navadnega vojaka na hrbtni proti obvezovališču. Oficijelno je bil omenjen radi svojega junastva, nakar so mu ponudili mesto častnika. Poveljujoči general je rekel:

— Preveč dober borilec ste, da bi bil duhovnik. Naj opravlja kdo drugi delo nebeškega pilota.

Naši ljudje imenujejo kaplana Farrella bojevitega župnika.

Podmorski čolni v Tripolisu.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 27, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 26. aprila. Kakor pravi današnje oficijelno poročilo iz Pariza, izkrevajo nemški podmorski čolni na obrežju Tripolisa topove, živež in municijo. Bivši francoski vrhovni poveljnik general Nivelle, ki poveljuje sedaj četam v severni Afriki, pravi, da je položaj v okolici, ki je odprta nemško-turškemu napadu na obrežje Tripolisa, varen proti napadu rodov, ki operirajo z Nemei in Turki. Francosko novčenje med prijateljskimi domačini se nadaljuje. Ti ljudje postanejo v 6 mesecih dobri vojaki.

SUNDAY
WHEATLESS
BREAD
MADE IN NEW YORK
CONTAINING WHEAT

ZAKRUHOM

POVEST.

Poljski spisatelj H. Sienkiewicz.

(Nadaljevanje.)

Toda potovanje se mu ni dopadalo tako, kakor je pričakoval. V Hamburgu so ju pripravili ob veliko denarja in tukaj na ladji se je bilo treba voziti v skupni kajuti pod krovom Gungane broda in preširno morje ni dobro vplivalo nanjo. Nobeden nju ni razumel in tudi ona nikogar. Ravnanje so z njima kakor z nekakimi robovi; suvali ju, kakor poleg ceste ležale kameni; gospodje Nemei so ugajali norčije z njima in Marico. Opoldne, ko so se vsi gnetli s posojcem h kuharju, odpravili so ju do konec, da sta skoro že mrla od gladi. V kratkem, slabo se jima je godilo na tem brodu, kjer sta bila osamljena med tujinci. Mimo božjega varstva nista čutila pred seboj drugega. Oče sam je pred dekletom skrival svoje občutke, pomikal čepke v ene strani na drugo, veleval vsaki čas čuditi se Marici ter tudi sam se je čudil vsemu, a zaupal ni nikomur. Včasih ga je prevzela celo bojazen, da morebiti ti "poganje" — kakor je svoje sovražnike imenoval — dajo oba v vodo vreči, da bodo nemara hoteli, da bi svojo vero izpremenili, ali podpisal nekak pakt, da, celo cyrograf!

Parnik sam, ki je noč in dan hitel naprej po morskem gladini ter se tresel, bučal, pendl vodo, oddihaval se kakor znoj in vlekel za seboj ponoči čeli prod ognjenih iskric, dozdeval se mu je kot poškost nezaupanja in močno nevarna. Otročja bojazen mu je stiskala srce, kar pa je svoji hčerki pazno prikrival; kajti ta poljski knet, odtrgan od očetovskega ognjišča, ko hamonično posem. Zatisnila je bil sedaj pravi otrok, ne vedel si svetovati, zavisen edinole od previdnosti božje. Vse, kar je v-

del in kar ga je obdajalo, ni se zaslilo, tudi jaz izstopim iz službe, kajti prodam, zemljišče prodam in pojdem... Marica moja, je šepetal k njej. "Kjer boš ti, tja tudi jaz kakor žrjav po zraku poletim, kakor raka po vodi priplavam, kakor zlati prstan se pocesti; potočim in najdem tebe, edino! Kaj bi mi bil ta svet brez tebe? Kamor se ti obrneš, tja pojdem tudi jaz, kar se s teboj zgodi, zgodi se tudi z menoj; eno je nama življenje in ena smrt; a kakor sem ti tu nad to hladno vodo obetal, naj mi samo Bog odpusti, ako te jaz kdaj zapustim, Marica moja edina!"

Spominjaje se teh besed, je videla Marica tudi oni vodnjak in veliki rdečkasti moses nad lesom, da, tudi Jakoba je videla kakor živega pred očmi. V teh mislih je našla veliko olajšanje in tolažbo. Jakob je bil dresen fant in zato je verjela, da izvrši, kar je rekel. Ah, želela bi si sedaj samo, da bi bil sedaj tukaj — pri njej — in nebi, a ona je vlekla vedro ter pelala: "Janko je konje napajal, a Katka vodo zajemala", — in bilo ji je pri tem tako tesno, kakor lastovki, ki še pred odletom žalostno žvrgoli. Pa se je začelo od črnega lesa sem življenje in Jakob Smoljak, konjar, ji je daljal znamenje, da vidi, kako se vedro približuje in da tudi kmalu prižene s paše. V tem je nekaj zadonelo, on je prijel, skočil raz dreha, stresel svetel šopek in kar srčnil!

In pri teh spominih je videla deklina v duhu Lipnice povsem tako, kakoršna je v resnici bila, škripajoči sneg na potih, rumeno zarjo med črnimi vejami brezlistnatih dreves, četo vran kroka-

ših in poletajočih od lesa v vas, dim, valeč se iz dimnikov nakvisku, zamrznjeno vedro pri vodnjaku ter v daljavi rumen in snežnem zasut gaj.

Haj, kje je ona sedaj! Kam jo je očetova volja privedla! V daljavi, kar je bilo z očesom dogle dati, je povsodi le voda in voda, zelene brazde in penasti ogoni ter na teh neizmenljivih vodnih poljanah samo ta edini brod, kakor za blodela ptica; nebo zgoraj, puščava spodaj, velik sum in kakor plač ter togovanje vetrov; a tam pred brodom je nemara devota dežela, najbrže že kraj sveta.

Sirotačni Jakob! Ali mami pogodiš pot za njo, mami poletiš kakor sokol po zraku, poplavalš kar riba preko vode, ali misliš tudi ti nanjo v Lipnici?

Solnce se je polagoma nagibalo k zatonu in zapadalo v morje. Na čarobnih valovih se je razgrnil široki prod solničnih žarkov, zažaril kakor tekoče zlato, izpremenil se, lesketal, zabiskal, vzplapolal in napogled preminul nekje v daljavi. Parnik, ki je bil baš k temu ogujenemu žaru priplaval, je podil — kakor se je dozdevalo — pred seboj bežajoče solnce. Dim, valeč se iz dimnika, je zardel, jadra in vrvi so postale rdečkaste, mornarji so začeli peti in medtem se je krog solničnih žarkov neprestano manjšal in čedalje nižje nagibal v zaton. Čez kratko je bila nad valovi le polovica solnea, potem samo še poslednji žarki in končno se je po cellem zapadu razlila edina velika zarja ter ni bilo možno razločiti v tem ognju, kje se konča svetloba valov in kje se začneja nebo;

ozračje in voda stase enako nazvevala svetlobe, ki je počasi ugaševala; morje je šumelo z valilnim, toda prijetnim šepetom, tako, kakor bi molilo svojo večerno molitev. V takem trenutku zadobiva človeška duša krila, česar se ima spominjati, ponati, kar je ljubila, ljubila strastno in goreče, k čemur teži, k temu leti. Lovro in Marica sta spoznala že tudi sedaj, da, čeprav ju je parnik odnašal kakor veter opalo listje, vendar njiju

rodno drevje ni tam, kamor sta namenjena, nego ondi, odkoder sta odhajala. Zemlja poljska, ta zemlja plodovita, razcvetajoča se kakor laneno polje, vsa z drevjem zarastla, s slunatimi strehami pokrita, polna lok od trave zelenih in leskečih se od napeljane vode, polna štrkov, lastavic, križev ob cestah, belih dvorov v sredi lip, ona je zemlja, kjer rogato kapo k nogam pokladajo ter pozdravljajo: "Hvaljen bodi Jezus Kristus!", nakar se odgovarja: "Na veke vekov". Ona je zemlja velična, ona mati najslajša, ona tako častljiva in ljubljena nad vse druge na svetu! Zatorej, kar njuno kmetsko srce popreje ni čutilo, to je čutilo sedaj. Lovre je snel kapo z glave; svetloba zapadajočega solnea mu je padala na osivelo lasi, njegova misel je delovala; ubože, celo vedel ni, kako bi imel povedati Marici to, kar je čutil... Naposled je rekel:

"Marica, dozdeva se mi, kakor bi bila pustila nekaj tam za morjem."

"Najina sreča in ljubezen je tam ostala..." odgovorila je tiho deklina ter dvignila pri tem oči kakor k molitvi.

Medtem se je stemnilo: popotniki so polagoma odhajali raz palube (krova), toda na parniku je bilo gibanje nenavadno živo. Po krasnem solničnem zahodu ne biva več vedno mirna in vesled tega so neprestano glasile pisčalke mornarskih poveljnikov in mornarji so smenili jadra. Zadnji rumen dečkasti žar je bil že ugasnil na morju se je jela dvigati megla iz vode; zvezde so zamigljale na nebu in brzo zopet izginile. Megla je postajala vsak hip gostejša, zakrivala nebo, ohorje, da, tudi samotni parnik. Le dimnik je bil še videti in poleg njega stoječi jambor; postave mornarjev so začele biti enake seneam. Eno uro pozneje se je zagrmelo vse v belkasto meglo, celo tista svetilnica, ki so jo obesili na jambor in iskre, ki so prišle iz dimnika. Parnik se skoro ni gibal. Človek bi dejal, da so valovi oslabei; ter se razšli pod težo megle.

Noč je bila v resnici nekako

šlepa in tiha. Naglo v sredi te tišine se je začel iz najdaljnejše brezkrainosti obzorja čudovit trušč. Sun je bil malik težkemu sopenju ogromnih prsij, ki se je čedalje bolj približevalo. Včasih se je dozdevalo, kakor bi nekdo v tej temoti klical, potem so se zopet oglasili čeli zbori glasov v daljavi, a vsi so doneli neizmerno žalostno, jokajoče. Ti glasovi so dohajali iz temote in daljave k brodu.

Mornarji, ko zaslišijo take glasove, govore, da burja kliče vetrove iz pekla.

Glasovi in povelja so postajali čedalje resnobnejši. Kapitan, oblečen v lakiran plašč, je stal na vzvišenem mostu, častnik pa je zavzel svoj navadni prostor pred osvetljenim kompasom. Na krova že ni bilo nobenega potnika več.

Tudi Lovro in Marica sta bila vstopila v skupno kajuto pod krovom. Tu je bilo vse tiho. Svetloba svetilnic, pritrjenih k zelo nizkemu stropu, je turobno razsvetljevala notranje prostore in skupine izseljencev, sedečih tu poleg svojih ležišč pri steni. Kajuta je bila prostrana, četudi kakor vsi prostori četrtega razreda sploh, ne prijetna. Strop se je vezal skoro z obojem broda, zato so bile tam postelje, oddaljene ena od druge s preprogami, bolj duplo podobne nego posteljam — sploh je ves prostor izgledal kakor ogromna pivnica. Zrak v njej je bil ves za duhel od posmolenega platna in brodskih vrvi, od morske vode in vlade. Kje bi se tu iskala primera s krasnimi prostori prvega razreda? Vožnja, naj bi tudi trajala le kaka dva tedna, zastrupi v takih prostorih pljuča z nezdavnim zrakom, obliže se pokrije z nabuhlo bledico, da, čisto se tam prime človeka tudi škorb.

Lovro in njegova hči sta bila danes stopr četrta dan na potu, ali kdor bi bil primerjal lipniško Marico, zdravo, polnega, rdečega lica, s sedanjim sluhano in skoro bolno, ta je več ne bi poznal. Stari Lovro sam je orumenel, kakor vosek, kajti prve dni nista šla na krov. Mislila sta, da ne smeta. Sploh kako bi tudi vedela, kaj se

sme in kaj ne? Bala sta se skoraj ganiti, kamoli oditi od svojih čulj! Sedela sta torej pri njih, pa ne le samo ona, tako so sedeli vsi. S takimi čuljami izseljencev je bila zasuta vsa kajuta, kar je se bolj pomnoževalo nje nered in turoben izgled. Pernice, obleka, hčana, različno orodje in kositrno posodje — to vse je bilo razmetano v večjih in manjših kupih po vsem podu. Tuparam so sedeli na njih izseljenci, skoro sami Nemei. Eni so žvekali tobak, drugi pušili iz pip in klobčiči dima so se odbijali ob nizki strop, skupljaje se tam v dolga povesma ter zakrivali svetlobo svetilnic. Nekoliko otrok je tam po kotih jokalo, toda navadno živo gibanje je prenehalo, kajti megla je navdala vse z nekako žalostjo, bojaznijo in nemirno. Skušenejši izseljenci so vedeli, da grozi burja, da, nikomur že ni bilo več tajno, da se bliža nevarnost in morebiti celo — smrt...

Lovro in Marica nista zamogla nič gotovega izvedeti, premda je bilo dobro slišati, kadar so se duvri v kajuto odprle, one grozne glasove iz daljave vedno bolj in bolj se bližajoče. Sedela sta oba v kotu kajute na najvišjem prostoru blizu brodnega rila. Tu je bilo gibanje prav občutljivo in zato so nju ostali sopotniki sem kaj porinili. Stari Lovro se je hramil s kruhom, še lipniškim, a deklina, ki ni rada lenušila, si je spietala na noč lasi.

Čez nekaj časa je vzbudilo splošno molčanje, pretrgano le po otročjem joku, tudi v njima začudenje.

"Kaj da danes Nemei tako tiho sede?" je vprašala Marica.

"Kaj jaz vem?" je odgovoril po svoji navadi Lovro.

"Morda imajo danes atk praznik ali kaj..."

V tem se parnik jirecel tako silno, kakor da se je grozno ustrašil. Kostrena posoda, ležeča na okrog, je žalosno zašvenkljala, žar v svetilnicah je poskočil ter močnejše zabiskal in nekoliko prestrašenih glasov je jelo vpraševati:

(Dalje prihodnjé.)

KUPUJTE!

KUPUJTE!

Bonde vlade Zdr. držav za

TRETJE POSOJILO SVOBODE

4¹/₄ obresti 4¹/₄

teči začno 9. maja 1918 in se izplačajo 15. septembra in 15. marca vsako leto.

Bondi se izdajajo za svoto \$50.00, \$100.00, \$500.00, \$1000.00 in za več ter so zreli dne 15. septembra leta 1928.

Za vse podrobnosti vprašajte svojega bankirja, gospodarja, pastorja, duhovnika, predsednika vašega kluba, ali organizacije ali lokalni

ODBOR ZA POSOJILO SVOBODE.

VAŠA DOLŽNOST JE, DA KUPITE!

Držati svoj denar v varnostnih depozitnih škatljah ni patriotično in ni dobičkanosno.

Skrivati svoj denar je nevarno, nepatriotično in ni dobičkanosno.

Investirati svoj denar v TRETJE POSOJILO SVOBODE je

DOBIČKANOSNO, VARNO IN PATRIOTIČNO!

To bo pripomoglo k zmagi! To bo dovedlo MIR!

SLOV. DELAVSKA

Ustanovljena dne 16. avgusta 1908.



PODPORNA ZVEZA

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penn.

Sedež: Johnstown, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Prečednik: IVAN PROSTOR, 1098 Norwood R'd, Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: JOSIP ZORKO, R. F. D. 2, Box 113, West Newton, Pa.
Glavni tajnik: BLAŽ NOVAK, 634 Main St., Johnstown, Pa.
1. Pom. tajnik: FRANK PAVLOVČIČ, 634 Main St., Johnstown, Pa.
2. Pom. tajnik: ANDREJ VIDRIČ, 20 Main Street, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: JOSIP ŽELE, 6502 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pom. blagajnik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. 2, Box 27, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadzor. odbora: JOSIP PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
1. nad. urnik: NIKOLAJ POVŠE, 1 Grab St., Numrey Hill, N. S. Pittsburgh, Pa.
2. nad. urnik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kan.
1. porotnik: FRANC TEROPČIČ, R. F. D. 3, Box 146, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 943 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Glavni urad: 634 Main St., Johnstown, Pa.

URADNO GLASILO:

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York City

Členjena društva, oziroma njih uradniki, so ujedno poštali, pošiljati vse dopise naravnost na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pošlje edino potom Poštne, Expressne ali Bančnih denarnih nakaznic, nikakor pa ne potom privatnih čekov. Nakaznice naj se naslovljajo: Blaž Novak, Conemaugh Deposit Bank, Conemaugh, Pa. In tako naslovljene pošiljajo z mesečnim poročilom na naslov gl. tajnika. V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kakšne pomanjkljivosti, naj to nemudoma naznanijo uradu glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

Plesalka iz Šemahe

FRANCOSKI SPISAL G. GOBINEAU.

Za "Glas Naroda" J. T.

(Nadaljevanje.)

Azanov se je pa mahoma streznil. — Svojim ušesom namreč ni mogel vrjeti, da ga je povabila plesalka, za katero so noreli vsi možki po mestu, v katero je bil zaljubljen vsak, ki jo je videl, na se stane.

Stopil je k Morenu ter mu zašepetal v uho:
— Proketo sem srečen! — Sestanek imam.
— S kom?
— Z najlepšo, kar si jih moreš misliti. — Jutri ti bom vse povedal. — Toda pazi, jaz se ne smem več napiti.
— Če popiješ še dve čaši, ne bo nič s sestankom. — Pamet, prijatelj, pamet.

— Ne boj se. — Še nikdar nisem bil tako pameten kot bom uocoj. — Glavo, srce, dušo, vse bom imel v oblasti. Krasna stvar, krasna stvar! — Deklica bo postala moja ljubica. — Odpeljal jo bom v Baku in tam bo nastopala na odru. — Moj Bog, denarja bo kakor toče. — Toda do jutri morava molčati. Nobeden ne sme črhiniti niti besede.

Kmalo zatem sta se poslovila od gubernerja ter odšla v hotel. Azanov ni pokusil nobene pijske več, ampak je nestrpno pričakoval dogovorjene ure.

Ker je bila ulica temna in nikjer nobenega človeka, je prav lahko neopazeno dospel do hiše, kjer je stanovala plesalka. Ni čakal dolgo, ko je zaslišal v hiši korake.

— Ali si ti? — je vprašalo nekaj.
— Da, jaz sem.

Pomolil je roko v temo in zautil mehko roko, ki ga je prijela.

— Seveda sem tukaj — je rekel. — Ali sem osel, da bi ne prišel?

Umm Djehan je potegnila častnika v vežo ter brezlišno zaprla vrata za seboj.

Šla sta po precej dolgem hodniku ter dospela v glavno dvorano, ki je bila precej razkošno opremljena. — Ob stenah so bili divani, sredi prostora pa par stolov in velika miza, na kateri je gorela svetilka.

Umm Djehan je stopila pred častnika ter ga tako ostro pogledala, da je moral nehoti stopiti za korak nazaj.

Zatem je začel z začudenjem opazovati deklico.

Umm Djehan ni bila namreč več v svoji plesalni obleki. Oblečena je bila kakor kaka plempinka iz Dagestana, in za pasom je imela par revolverjev ter dolgi nož. Morda je bilo vedoma, morda nevedoma, toda njena roka je bila neprestano v bližini tega orožja.

Z roko mu je pokazala, naj sede na stol, sama je pa sedla na naslonjač ob steni. — V levici je držal istiharo.

— Pozdravljen, Murat — je rekla zatem. — Že dolga, dolga leta vprašujem to istiharo, če te bom še kdaj videla. — Danes sem dobila zadovoljiv odgovor. — Ravno vsled tega sem tudi šla k gubernjerju ter sem te našla.

— Na čuden način si me sprejela. — Vrijemi mi, da ne vem, kaj nameravaš.

— Takoj boš izvedel; ti si sin moje tete!

— Kaj naj to pomeni?

— Jaz sem bila stara štiri leta, ti pa dvanajst. — Jaz se še vedno spominjam, dočim si ti že pozabil.

Azanov jo je začel gledati.

— O sin moj, kvi, o brat moj, duše! — je vzkliznila ter mu pometala obe roki. — Ali nikoli ne vidiš v sanjah naše vasi, postavljene na skalnato čer, ki se dviga proti nebu, dočim se nahajajo ob blaki pod njo? — Ali se ne spominjaš več gnezda, v katerem smo se rodili, visoko nad ravnino, visoko nad navačnimi gorami, visoko med podložnimi ljudmi, med jastrebi in orli, sredi božjega ozračja.

Ali ne vidiš več naših obkopov, stolpov našega grada, ki se dvigujejo nad prepadi? — Zvesti čuvarji so to, ki pazijo na bližajočega se sovražnika. — Ali se ne spominjaš ploščatih streh, na katerih smo spali ponoči, ali se ne spominjaš ozkih ulic, hiše Kazima beja, ter Selima in Murida, svojih tovarišev? — Ali se ne spominjaš svojih tovarišev: Aise, Lulu, Peri in male Sobekide, katero je mati tedaj še pastovala? — O, sram te bodi! — Vojaki so vse pometali v ogenj ter zažgali mesto.

Ko je slišal Azanov te besede, mu ni bilo nič kaj prijetno pri srcu. Na čelu so se mu pojavile potne kaplje. Roke je položil na kolena in ni vedel, kaj bi odgovoril.

Umm Djehan je nadaljevala samotnim glasom:

— Ti torej nikoli ne sanjaš o oni noči? — Ti torej ležiš, zaspiš

in ostaneš kot kos mesa do drugega jutra ali do drugega poldne brez misli in brez sanj. — Sicer imaš pa prav, če tako delaš. — Vse tvoje življenje je smrt. — Ti se ne spominjaš ničesar? — Ali res ne ničesar? — Ali se spominjaš svojega strica, mojega očeta? — Ali se ga spominjaš? — Ne, ti se ga ne spominjaš.

Azanov je molčal.

— Čakaj, če se ga ne spominjaš, in če ne veš, kaj je bilo z njim, ti bom pa jaz povedala — je siknila Umm Djehan.

— Mojega očeta so za pete obesili na drevo, tvojega, očeta, oziroma mojega strica so pa z bajonetom pribili na vrata. — Ali ne veš več? — Ti si bil sicer star takrat dvanajst let, pa se ne spominjaš, jaz sem bila stara štiri, pa vse vem tako dobro in natančno kot da bi se zgodilo včeraj.

Azanova je oblihl mrzel pot. Po vsem telesu ga je spreletelo. — Zdelo se mu je, da vidi v temnem kotu svojega obočnega strica. Bil je tako presenečen, da je še vedno molčal.

— In zatem — je nadaljevala Umm Djehan — so te vjeli — tebe in še par drugih dečkov, ter te odvedli v Petrograd. — Tam so te dali v vojaško šolo in te vzgojili, kot pravijo Franki. — Vzeli so ti spomin, vzeli so ti srce, vzeli so ti vero, in ni jim prišlo na misel, da bi ti dali za to, kako nadomestilo. — O ne, dali so ti nadomestilo! — Veliko nadomestilo. — Naučili so te piti, pončevati in uganjati druge neumnosti. — Na obrazu se ti pozna, kakšno je bilo tvoje življenje. — Ali si mož? — Ali si lopov? — Ne vem če si.

Te težke besede so zadele Azanova prav v srce in poskušal se je braniti.

— Jaz sem se vseeno veliko naučil. — Svoje vojaško rokodelstvo prav dobro razumem, nikdo mi dozdaj še ni očital strahopetnosti. — Jaz nisem napravil moji rodbini nobene sramote, jaz še vedno vem, kaj je čast in sem pošten človek.

— Ti, da poznaš čast? — Ti? — je zakričala Umm Djehan. — Le svojim tovarišem govori take neumnosti. — Nikar pa ne misli, da bodo napravile tvoje visokele besede kak utis name. — Tudi mene so vzgojili tuje in prav dobro poznam to vzgojo. — Tuje pravijo laži vera, lopovu poštenjak.

— Kdor hoče malo preveč dokazati, ponavadi ničesar ne dokaže — je odvrnil Azanov skoro ježno. — Toda nikar se ne prepričaj o tem. — Sedaj ni čas razpravljati, kdo je upravičen in kdo ni upravičen. Jaz sem izobražen in civiliziran človek in tako hočem tudi vedno ostati. — Ničesar mi ne moreš očitati, če živim tako kot žive moji prijatelji. — Sicer je pa nazadnje vseeno. — Če me ubije krogla, me ne bo več. Če me ubije žganje, me ravnostako ne bo več. Druge želje pa nimam. Sicer me pa zelo veseli, Umm Djehan, da te vidim. — Zakaj pa nisi ostala pri generalu? — Tam je bilo vsakakor boljše kot pa v tej hiši.

— Generala, generala — je začela sikati deklica — to je bila nesramna ženska. — Še celo tako predrzna je bila, da mi je večkrat rekla, da mi bo na nadomestilo mater. — In večkrat je tudi v moji navzočnosti rekla, da so Lesgijci divjaki. — In ko sem ji rekla, da je moja kri čistjša kot je njena, se mi je smejala. — Sicer pa sam dobro veš, njen mož je vodil čete proti našemu mestu.

Umm Djehan je za nekaj trenutkov utihnila, potem pa naenkrat vzkliznila:

— Jaz sem samo čakala dne, da bi postala dovolj močna. — Če bi me ne bila spodbila pravočasno iz hiše, bi ji umorila obe hčeri.

— Zdi se mi, da malo preveč govoriš — je rekel Azanov. — Sreča, da so te spodili.

Ona ni odgovorila. Zleknila se je po zofi, vzela v roko nek molidni podoben instrument in začela peti.

Njen glas je bil izvanredno mehak in opojen. Pela je tako tiho, da jo je bilo komaj slišati. — Bila je to neka lesgiška pesem. — Bila je ona, katero so pela dekleta, ko je bil Azanov star deset ali dvanajst let.

Pesem ga je bila čisto omamila. Naslonil se je na mizo in si z oboema rokama podprl glavo. Zazdelo se mu je, da prihaja pesem iz daljne daljave, iz njegovega rojstnega kraja. V očeh se mu je najprej nekaj zablesketalo, in kmalo zatem so mu začele kapati na mizo debele solze.

(Dalje prihodnjic.)

Previdne gospodinjice

Imajo doma vedno eno steklenico Dr. Richterjevega

PAIN-EXPELLER

učinkovito sredstvo za vnetje pri revmatičnih bolečinah, ki jih povzročajo prehladi, navzavljajoči in drugi bolezni pravilno varstveno znamko sidra.

R. A. Richter & Co. v lekarnah in naravnost.

P. A. Richter & Co.

74-86 Washington Street, New York, N. Y.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK

638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je naj

starejši slovenski

zdravnik, specializirani

v Pittsburghu, ki ima 30-letno

praktiko v zdravstvu in

je vedno pripravljen na

vse vrste bolezni, ki jih

povzročajo prehladi, navzavljajoči

in drugi bolezni, ki jih

povzročajo prehladi, navzavljajoči

in drugi bolezni, ki jih

povzročajo prehladi, navzavljajoči

in drugi bolezni, ki jih

povzročajo prehladi, navzavljajoči

in drugi bolezni, ki jih

povzročajo prehladi, navzavljajoči

in drugi bolezni, ki jih

povzročajo prehladi, navzavljajoči

in drugi bolezni, ki jih

povzročajo prehladi, navzavljajoči

in drugi bolezni, ki jih

povzročajo prehladi, navzavljajoči

in drugi bolezni, ki jih

povzročajo prehladi, navzavljajoči

in drugi bolezni, ki jih

povzročajo prehladi, navzavljajoči

in drugi bolezni, ki jih

povzročajo prehladi, navzavljajoči

in drugi bolezni, ki jih

povzročajo prehladi, navzavljajoči

in drugi bolezni, ki jih

povzročajo prehladi, navzavljajoči

in drugi bolezni, ki jih

povzročajo prehladi, navzavljajoči

in drugi bolezni, ki jih

povzročajo prehladi, navzavljajoči

in drugi bolezni, ki jih

povzročajo prehladi, navzavljajoči

in drugi bolezni, ki jih

Kupite

zemljišča za kmetijstvo od države

v Minnesoti po \$7.50 akre. Svet

je v ravni, prst je črna — sam

gnoj — kanali in pota že na

reki. Kot naplacho se prejmejo

Liberty Bondi v polni vrednosti.

Čas za nakup je do 15. julija

1918. Za pojasnila pišite na:

W. & S.

Room 1112 - 112 West Adams St.

Chicago, Ill.

NAZNANILO.

Členjenim rojakom v Pittsburgh

Pa. in okolici naznanjamo, da jih

bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. Janko Pleško,

ki je pooblaščen sprejemati naroč

nino za "Glas Naroda" in izdajati

tozadavna potrdila. On je pred leti

že večkrat prepoštoval državo,

v katerih so naši rojaki naseljeni in

je povsod dobro poznan. Upati je

da mu bodo rojaki v vseh osirih

pomagali, posebno če, ker ima po

tvarjeno levo Rožo.

Na znanje.

Položaj je tak, da ne moremo sedaj nič več pošiljati denarja vojnim ujetnikom in beguncem.

Po novi postavi zamore z malimi zneski podpirati avstrijske, nemške, bolgarske in turške vojne ujetnike begunce in podanike le tak človek, ki je ameriški držav

ljan, in mora v to svrhu dobiti dovoljenje od War Trade Board in Washingtona. Tvrdis FRANK SAKSER.

V OKRBO

vzameva jaz in moja žena enega ali dva otroka. Ako kdo izmed rojakov hoče, naj piše, da mu sporočim mesečno plačo za hrano in drugo.

M. Rižman,

Box 364, Claridge, Pa.

(26-29-4)

Rad bi izvedel za naslov svojega prijatelja ANTONA JURČIČ, doma iz Taroda na Primorskem. Prosim denjene rojake, če kdo čita ta oglas in ga pozna, da mu sporoči. Ako pa sam čita, je še najbolje, da takoj pride, ker imam nekaj važnega za njega. Vzemite listek do Indian Creek, Pa., potem pa vzemite karo do Indian Head. — Tony Nele, Box 85, Indian Head, Pa. (26-29-4)

Rad bi izvedel za mojega prijatelja JANEZA ZBACNIK, doma iz vasi Travnika št. 25, občina Loški potok. Preje se je nahajal nekeje v Michiganu, sedaj pa ne vem, kje je. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da mi ga naznani, ali pa naj se sam oglasi. — Frank Benčina, Box 177, Aurora, Minn. (26-29-4)

ŽELI DELA NA FARMI.

Slovenski fant srednje starosti želi dobiti delo na neki slovenski farmi. Vajen je vsega dela na kmetih v starem kraju. Ako kateri slovenski farmer potrebuje delavca, naj pošlje pogoje na "Glas Naroda", 82 Cortlandt St., New York, N. Y. (26-27-4)

Kje je FRANK ZAVRŠNIK iz Joliet, Ill., bivši potovalni zastopnik neke tukajšnje tvrdke? Če kdo ve zanj, naj blagovoli naznani nam in obenem povedati njemu, da je vse poravnano in da ga željno pričakujemo. Priidi, Frank, priidi nazaj in vse bo dobro! — Mrs. Mary Završnik, soproga in otroci, 1000 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Rad bi izvedel za moja dva prijatelja FRANKA ZGONC in JOSEPHA ARHARJE. Oba sta doma iz Cerknice. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za nju na slovo, naj mi ga naznani, ali naj se pa sama oglasi. Moj naslov je: Joe Tornič, U. S. Rifle Range, R. F. D. 5, Chillicothe, Ohio. (25-27-4)

Želim izvedeti za naslov mojega brata ANTONA DEVJAK, do ma iz Dolenje vasi pri Cerknici na Notranjskem. V Ameriki bi va že 5 let in se je nahajal ne kje v Pennsylvaniji v gozdu. Kdor rojakov ve za njegov naslov, prosim, da mi ga naznani za kar mu bom zelo hvaležen. ali se naj sam javi svoji sestri: Mrs. Frances Rudman (rojena Devjak), 737 N. Holmes Ave., Indianapolis, Ind. (25-27-4)

DOGARJE SE POTREBUJE.

Dovolj dobrega lesa. Trajno delo, plača zelo dobra.

Max Fleischer, 258 Lewis St., Memphis, Tenn. (84-7-5)

ZA \$800.00

se kupi 50 akrov farma, hiša, skedenj, les, prideleke, orodje in nekaj oprave. Pišite po cenik.

Wm. A. Wilcox, Watery, R. I.

Rad bi izvedel za naslov svojega brata ANTONA MOHOVIČ. Nahaja se nekeje v Pueblo, Colo. Če kdo ve, naj mi naznani, ali naj se pa sam oglasi. — John Mohovich, Box 15, Trommald, Minn. (20-26-4)

Dr. LORENZ.

Jaz sem edini slovenski govoreči specialist možnih bolezni v Pittsburghu, Pa.



Uradne ure: dnevno od 9. do poldne do 8. ure večer. V petkih od 9. do poldne do 2. popol. V nedeljo od 10. dop. do 2. popol.

DE. LORENZ, Specialist možnih bolezni, 644 Penn Ave. II. nadst. na ulici, Pittsburgh, Pa.

DELO! DELO!! DELO!!!

Pri Charcoal Iron Company of America v Newberry, Mich., se potrebuje 200 drvarjev za delati drva. Gozd je lep in še ni bil sekan. vse v ravnini. Dobro, zdravo podnebje, stalno delo poletni in pozimi za več let. Plača od klatre \$2.25. Imamo tudi vrhove za delati, vse ležeče, vse posekano, ni nobene izjeme, trd ali mehak les. Plača se po \$2.00 od klatre. Imeli bomo tudi dovolj dela za beliti. Potrebuje se tudi več delavcev za mesečno plačo za razna dela v gozdu. Za pojasnila se obrnite na našega zastopnika: John Knaus, Murphy Camp, Newberry, Mich.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

M. H. Bessemer, Pa. — Naslov: Oliver Typewriter Co., Chicago, Ill.

SPODAJ OMENJENI ROJAKI IN ROJAKINJE,

kateri imajo v rokah naša potrdila za denarne pošiljave, a številka mi, kakor so označene pod imenom, naj blagovolijo naznani prejemnikom svoje natančne naslove radi važne zadeve. Pisna, katere smo jim poslali, so se nam povrnila.

Tvrdis Frank Sakser.

Besnik Frank	Gubert Giuseppe	Pintar
No. 329639	No. 323035	No. 330843
Bartel J.	Kastella John	Samide Frank
No. 330733	No. 44708	No. 330721
Bear Dan.	Kovač Frank	Šindl John
No. 260639	No. 260641	No. 330763
Bessens Mary Mim	Kučič Matija	Spaniček Howi
No. 330063	No. 45015	No. 328894
Bobič Vajo	Merkun Anton	Starčević Johana
No. 260588	No. 331355	No. 331070
Božičkovič Djuro	Mikolich John	Tehler Anna
No. 260581	No. 323253	No. 328894
Braun Mary	Modic Ivan	Turk Charles
No. 260643	No. 329720	No. 330851
Dolar Valentin	Novak Rozo	Turk Ivan
No. 330096	No. 45313	No. 260647
Elender Vincenc	Oswald Joe	Turk Jernej
No. 206241	No. 260621	No. 32741
Grigorič Blaž		Žagar Frank
No. 260573		No. 44272

Veliki vojni atlas